

Amaç: Bu prosedürün amacı gebe, yeni doğum yapmış veya emziren çalışanın işyerlerindeki çalışma koşullarının ve haklarının tanımlanmasıdır.

Kadın Çalışan: On sekiz yaşını doldurmuş kadın çalışanlardır.

Gebe Çalışan: Herhangi bir sağlık kuruluşundan alınan belge ile gebeliği hakkında işverenini bilgilendiren çalışanlardır.

Emziren Çalışan: Tabi olduğu mevzuat hükümleri uyarınca süt izni kullanmakta olan ve işverenini durum hakkında bilgilendiren çalışandır.

Emzirme Odaları: Çalışanların bir yaşından küçük çocuklarını emzirmeleri için ayrılan odalardır.

Yeni Doğum Yapmış Çalışan: Yeni doğum yapmış ve işverenini durumu hakkında bilgilendiren çalışandır.

Yurt/Çocuk Bakım Yurdu/Kreş: 0-60 aylık çocuklar ile velisinin isteği üzerine ilkökula kaydı yapılmayan 60-66 aylık çocukların bakım ve eğitimlerinin yapıldığı yerlerdir.

İşyerinin Kadın ve Erkeğe Göre Düzenlemesi

- İş elbisesi giyme zorunluluğu olan çalışanlar için, yeterli büyüklükte, uygun aydınlatma, havalandırma, termal konfor ve hijyen şartlarını haiz, kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı soyunma yerleri sağlanır. Kadın çalışanlar gece postalarında yedi buçuk saatten fazla çalıştırılmaz.
- Çalışma yerlerine, dinlenme odalarına, soyunma yerlerine, duş ve yıkanma yerlerine yakın yerlerde, kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı olmak üzere uygun havalandırma, aydınlatma, termal konfor ve hijyen şartları sağlanacak nitelikte yeterli sayıda tuvalet, lavabolar tesis edilir.

Gebe Çalışanlar

- Gebe çalışanlara gebelikleri süresince, periyodik kontrolleri için ücretli izin verilir.
- Gebe kadınlar günde yedi buçuk saatten fazla çalıştırılmaz.
- Sağlık raporu ile gerekli görüldüğü takdirde gebe çalışan sağlığına uygun daha hafif işlerde çalışabilir.
- Gebe çalışanlar altı ayda bir periyodik sağlık muayenesinden geçer. Ancak işyeri hekiminin gerek görmesi halinde bu süreler kısaltılır.

Analık İzni

Analık izni, kadın işçinin doğum nedeniyle çalıştırılmadığı süre için verilen iznine denir.

- Kadın işçinin doğumdan önce sekiz ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on altı haftalık süre analık izni vardır.
  - Çoğul gebelik halinde doğumdan önce on ve doğumdan sonra sekiz hafta olmak üzere toplam on sekiz haftalık süre analık izni olarak kullanılır. Sağlık durumunun uygun olduğunun doktor raporuyla belgelendirilmesi hâlinde kadın işçi isterse doğumdan önceki üç haftaya kadar işyerinde çalışabilir. Bu durumda, kadın işçinin çalıştığı süreler doğum sonrası sürelerle eklenir.
  - Kadın işçinin erken doğum yapması hâlinde ise doğumdan önce kullanamadığı çalıştırılmayacak süreler, doğum sonrası sürelerle eklenmek suretiyle kullanılır.
  - Doğumda veya doğum sonrasında annenin ölümü hâlinde, doğum sonrası kullanılmayan süreler babaya kullanılır.
  - Üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen eşlerden birine veya evlat edinen işçiye, çocuğun aileye fiilen teslim edildiği tarihten itibaren sekiz hafta analık izni kullanılır.
  - Analık izninde belirtilen süreler, işçinin sağlık durumuna ve işin özelliğine göre doğumdan önce ve sonra gerekirse artırılabilir. Bu süreler doktor raporu ile belirtilir.

Ücretsiz İzin Hakkı

HAZIRLAYAN
Hukuk Müşaviri
Av. Tuğba İmal Özcan

ONAY
Genel Müdür
Mahmut Atalay

- Kadın işçiye, analık izninin bitiminden itibaren isteği hâlinde altı aya kadar ücretsiz izin verilir.
- Ücretsiz izin, üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinme hâlinde eşlerden birine veya evlat edinene verilir.
- Bu maddede belirtilen ücretsiz izin süresi, yıllık ücretli izin hakkının hesabında dikkate alınmaz. Yani yıllık izin süresi hesaplanırken çalışılmış gibi sayılır.

Gebe ve Emziren Çalışanlar için Sağlık ve Güvenlik Önlemleri

- Çalışan, gebelik ve emzirmeye başlama halinde işverenini bilgilendirir.
- İşveren, gebe veya emziren çalışanın sağlık ve güvenliği için tehlikeli sayılan kimyasal(kanserojen, alerjik, üreme için toksik işler), fiziksel (titreşim, gürültü, soğuk, sıcak), biyolojik etkenlerin ve çalışma süreçlerinin çalışanlar üzerindeki etkilerini değerlendirir.

HAZIRLAYAN

Hukuk Müşaviri
Av. Tuğba İmal Özcan

ONAY

Genel Müdür
Mahmut Atalay